

Openbreken van de markt voor kleine en
middelgrote windturbines

Juridische en ruimtelijke aspecten

JERTS-studie

Sociaal

- Inzicht verwerven in de subjectieve visie over de inplanting van kleine en middelgrote windturbines;
- ...

Technisch

- Slim integreren van KMWT's in het distributienet;
- Beste omstandigheden tot het inrichten van 1 technische norm voor KMWT's;
- ...

Juridisch

- Bestaande regelgevingen verbonden met KMWT's;
- Voorstel van wijzigingen/opmaak van het beleidsplan rond KMWT ;
- ...

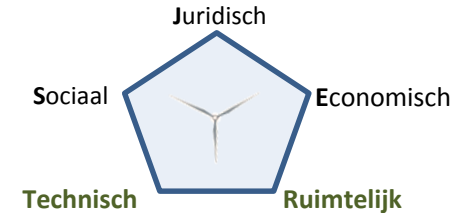
Economisch

- Economische stimuli bij de toepassing van KMWT's op bestaande en nieuwe locaties;
- ...

Ruimtelijk

- Bestaande inplantingsvoorwaarden per gemeente;
- Nieuwe potentiële bestemmingen voor KMWT's;
- ...

JERTS-analyse

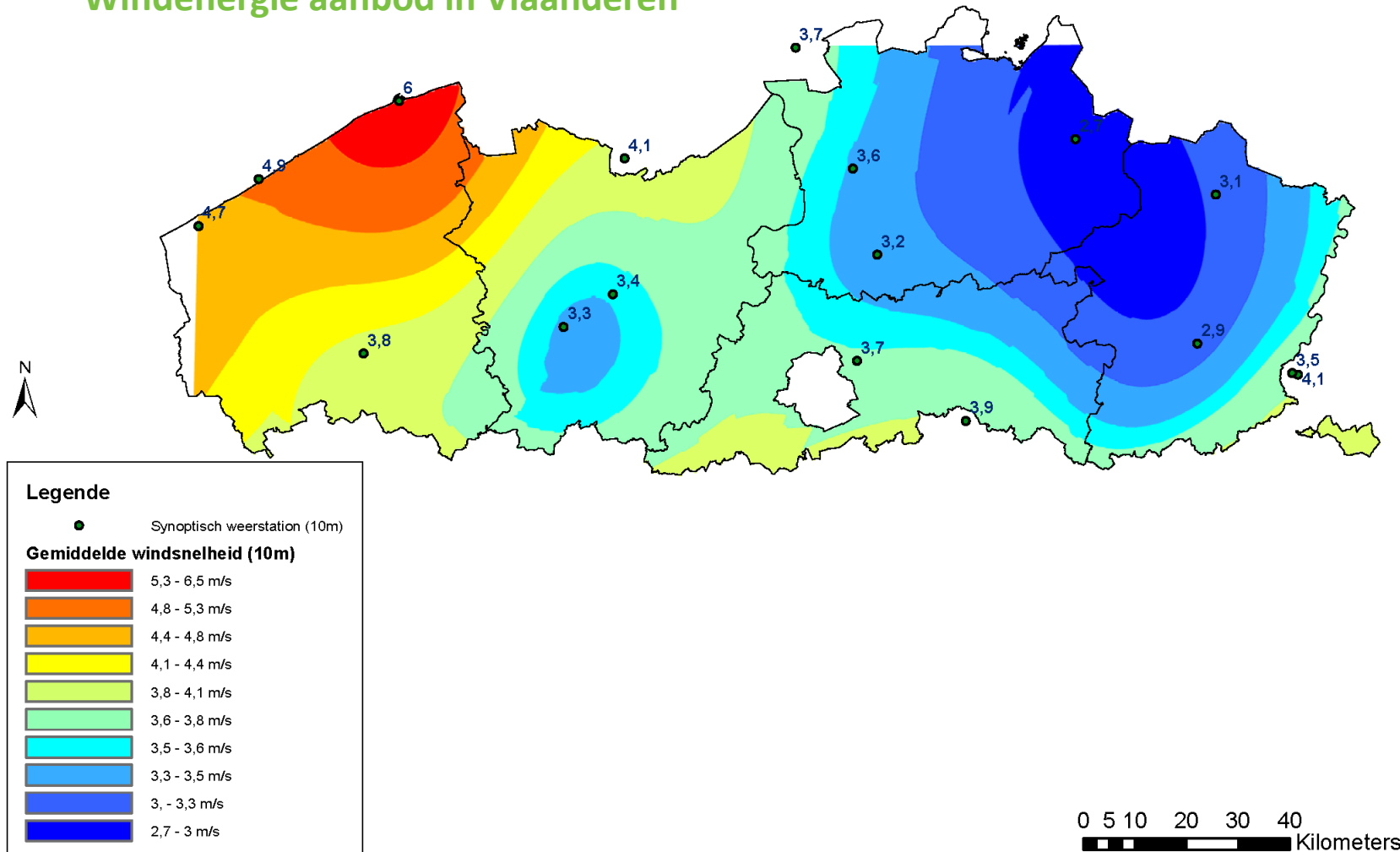
- **Wind analyse Vlaanderen**
- Juridische kader
 - Stedenbouwkundige vergunning
 - De juridische waarde van een omzendbrief
 - KMWT op externe eigendommen
 - Notariële akte
 - Certificering van windturbines
 - Schade aan derden en machinebreuk
- Ruimtelijke informatie kaart
 - Planologisch kader voor kleine en middelgrote windturbines

Windkaart Vlaanderen

Gemiddelde windsnelheid (m/s) op 10m hoogte

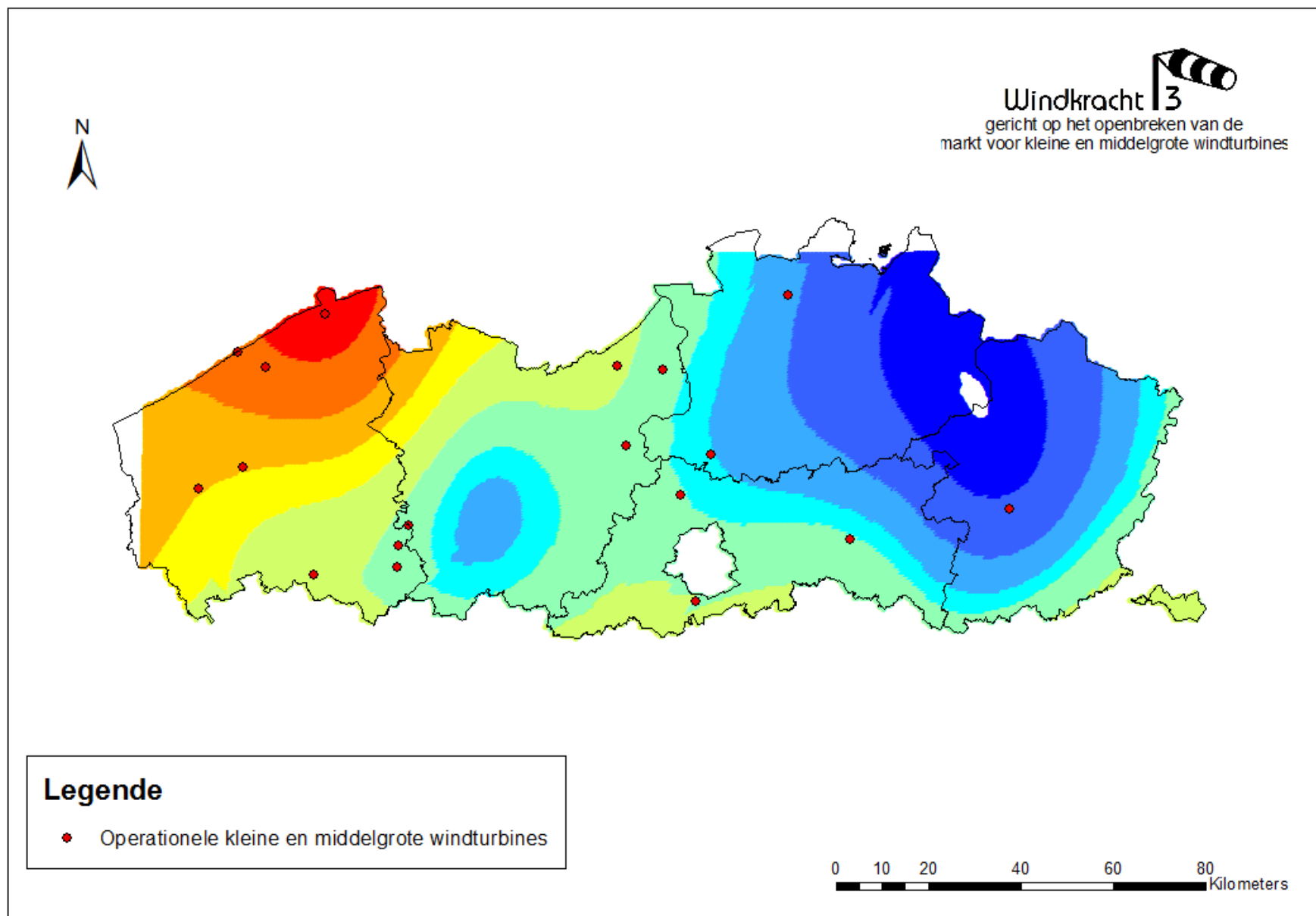
Windkracht 13
gericht op het openbreken van de
markt voor kleine en middelgrote windturbines

Windenergie aanbod in Vlaanderen

Bron: Tetra-project Microwindturbines (2013)

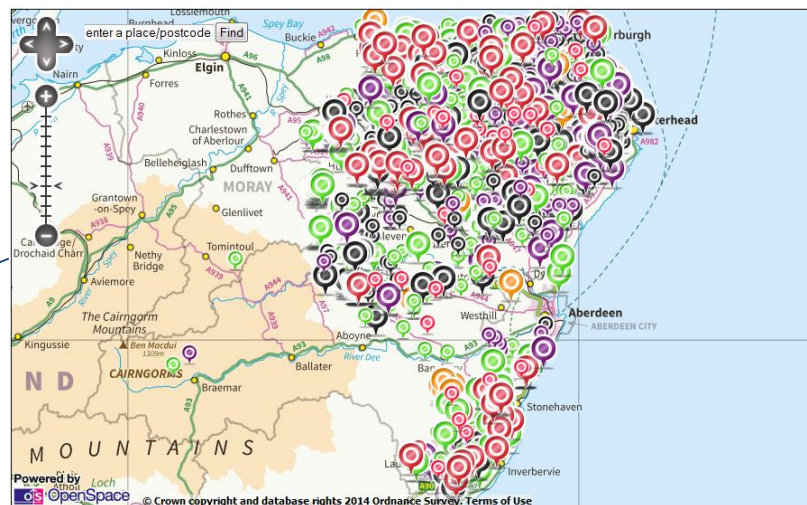
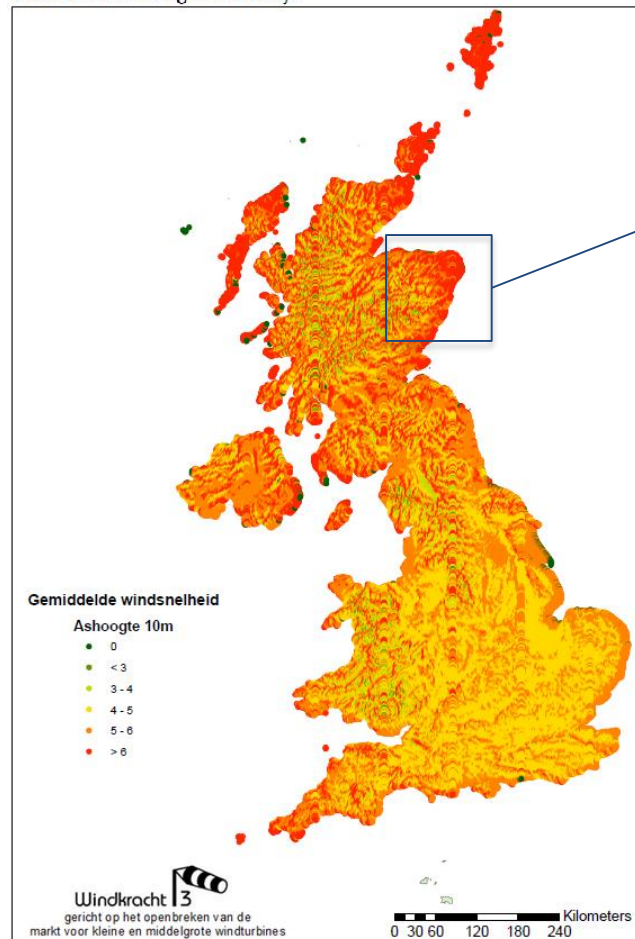
Operationele kleine en middelgrote windturbines in Vlaanderen

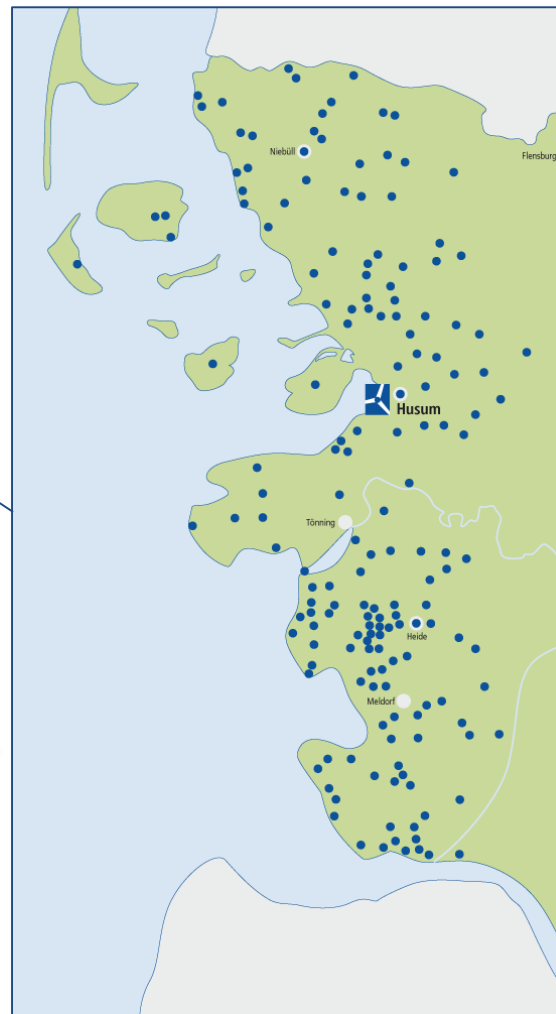
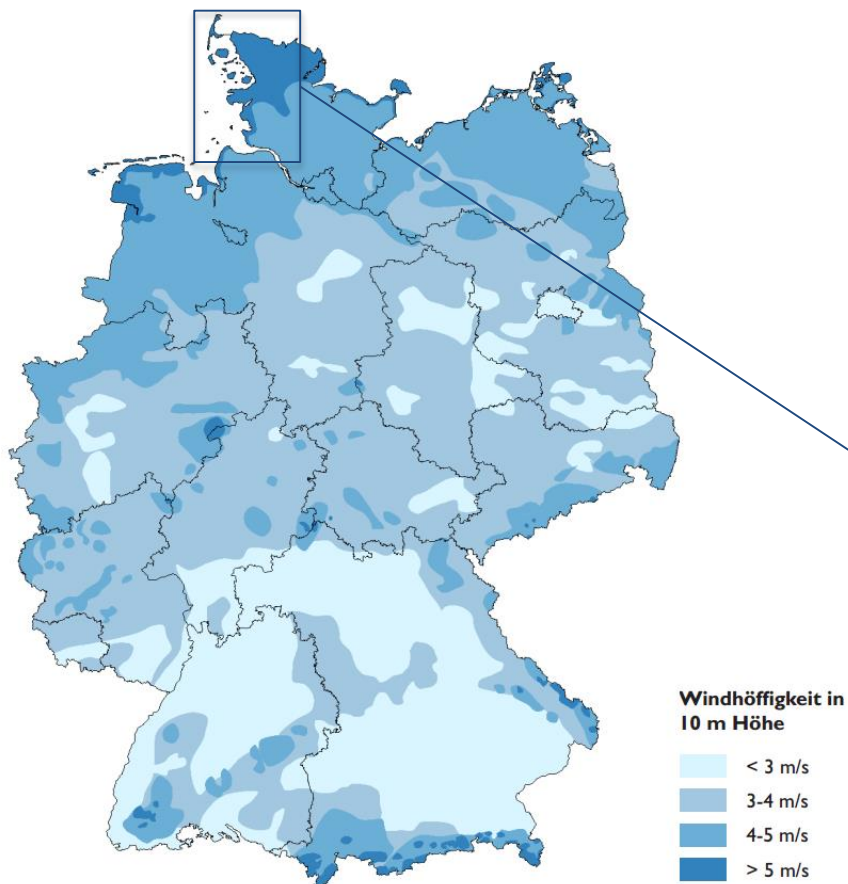
Bron: Vreg (2014)

Windenergie aanbod in UK

Windkaart Verenigd Koninkrijk

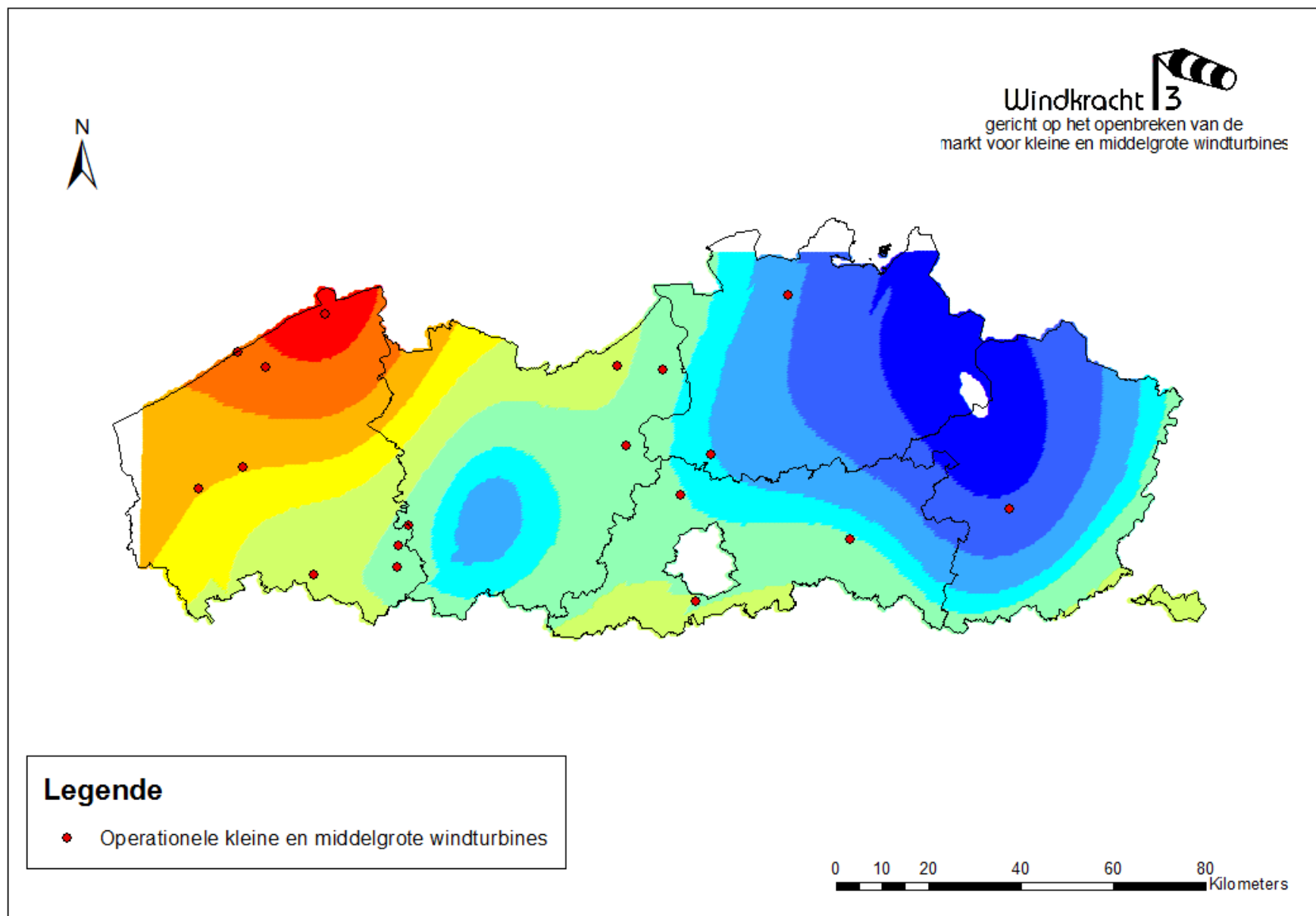
Windenergie aanbod in Duitsland

Windhöffigkeit in Deutschland (2009),

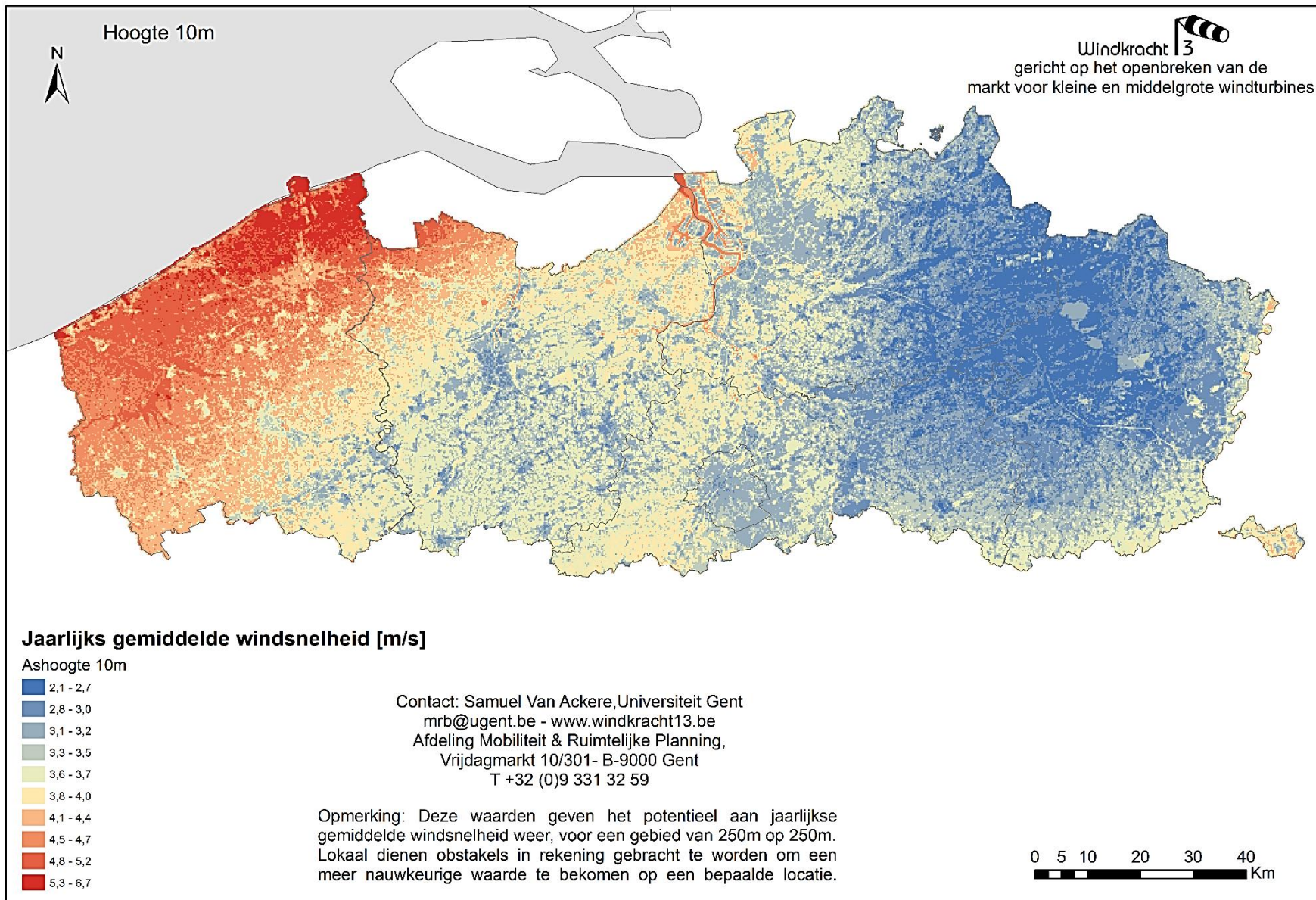
http://www.geo.uniaugsburg.de/lehrestuehle/humgeo/medienverzeichnis/cover/publikationen/bosch/Plakat_Windenergie.pdf

Operationele kleine en middelgrote windturbines in Vlaanderen

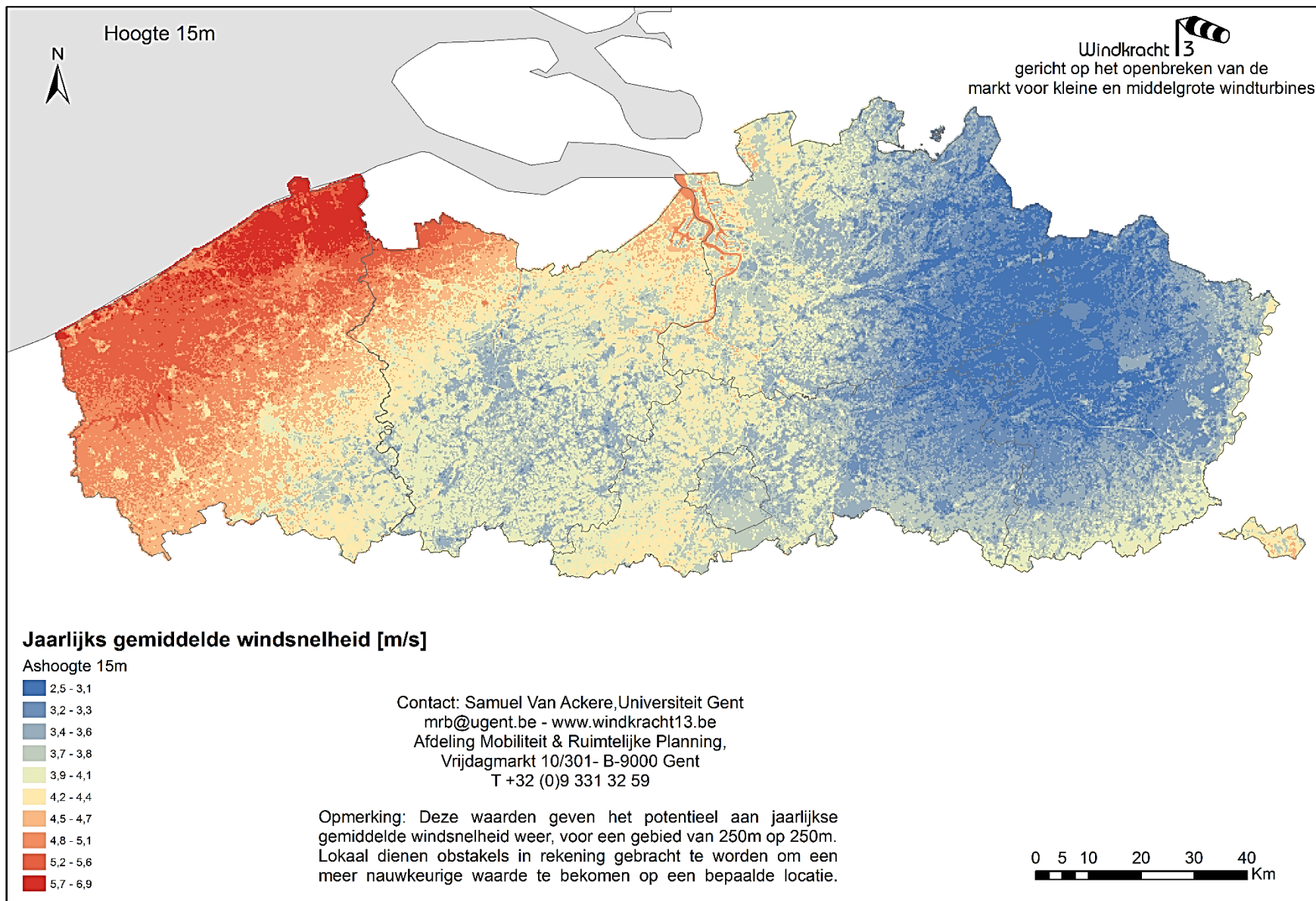

Bron: Vreg (2014)

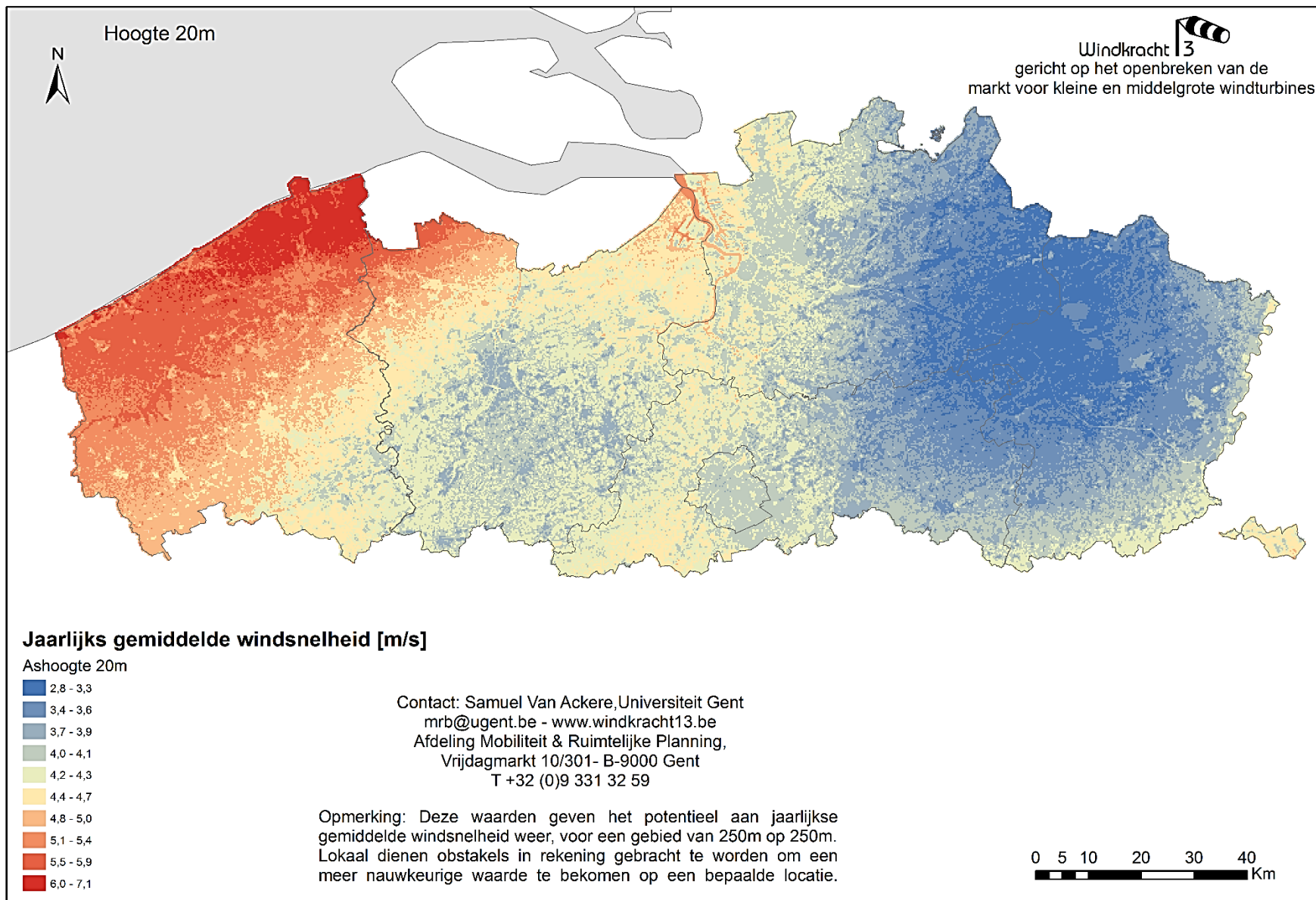
Windkaart Vlaanderen

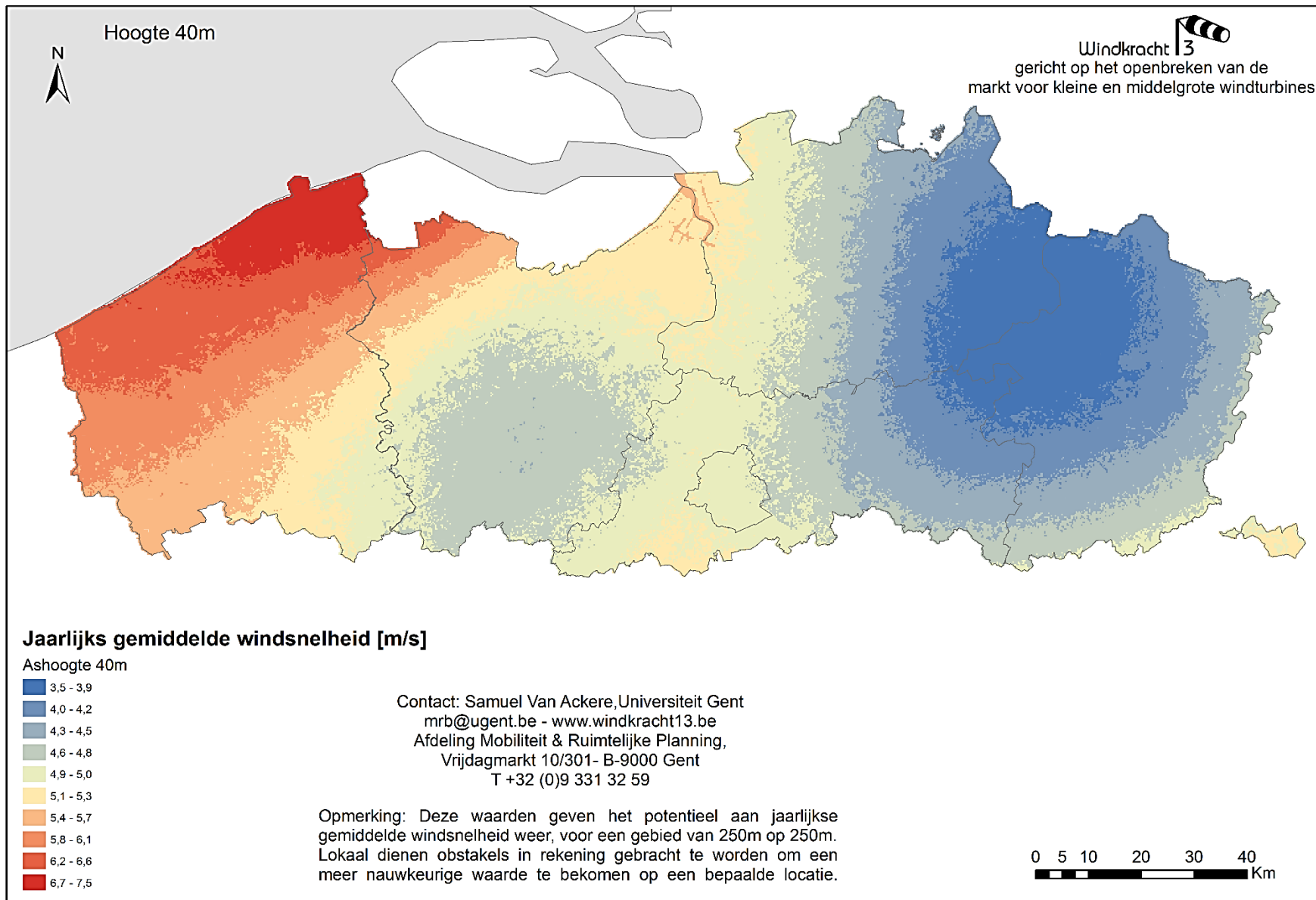
Windkaart Vlaanderen

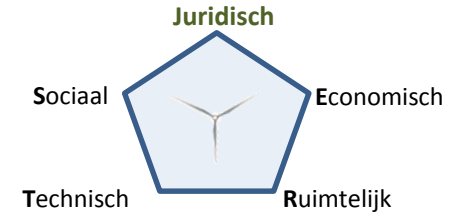
Windkaart Vlaanderen

Windkaart Vlaanderen

JERTS-analyse

- Wind analyse Vlaanderen
- **Juridische kader**
 - Stedenbouwkundige vergunning
 - De juridische waarde van een omzendbrief
 - KMWT op externe eigendommen
 - Notariële akte
 - Certificering van windturbines
 - Schade aan derden en machinebreuk
- Ruimtelijke informatie kaart
 - Planologisch kader voor kleine en middelgrote windturbines

Juridische kader

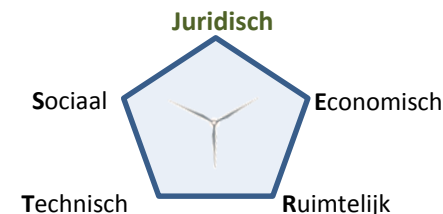
- Stedenbouwkundige vergunning

Voor de kleine en middelgrote windturbines is enkel een **stedenbouwkundige vergunning** vereist.
Enkel voor grote windturbines is er aanvullend een milieuvergunning verplicht;

– Reguliere procedure, wanneer een deel of de totale energieopwekking bestemd is voor eigen gebruik van de aanvrager(s);
Een vergunning wordt binnen de reguliere procedure afgeleverd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waarin het voorwerp van de vergunning gelegen is.” (*Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, Vergunningenbeleid , reguliere procedure*)
Adviesinstantie geven advies tijdens beoordeling.

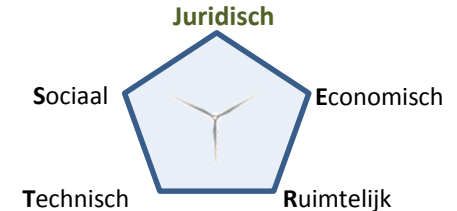
– Bijzondere procedure, wanneer de energieopwekking bestemd is voor het algemeen belang of publiekrechtelijke rechtspersonen.
Vergunning verlener = gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar.
Adviesinstantie = college van burgemeester en schepenen van de gemeente (*Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, vergunningenbeleid , bijzondere procedure*)

Naast deze adviesinstanties wordt ook het globaal oordeel gevraagd aan de ‘interdepartementale windwerkgroep’. Deze groep is samengesteld uit 17 vertegenwoordigers van kabinetten, administraties en deskundigen inzake o.a. ruimtelijke ordening, natuur, landbouw en energie, monumenten en landschappen, milieuvorwaarden (geluid, slagschaduw, veiligheid).

Juridische kader

- Omzendbrief

Omsendbrief EME/2000.01 van 17 juli 2000 "Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines"

Omsendbrief EME/2006/01- RO/2006/02 "Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines" op 12 mei 2006

Specifiek voor kleine en middelgrote windturbines

Omsendbrief LNE/2009/01- RO/2009/01 "Beoordelingskader voor de inplanting van kleine en middelgrote windturbines" op 30 april 2009

Deze omsendbrieven **bevatten slechts richtlijnen** die de Vlaamse overheid heeft opgesteld;

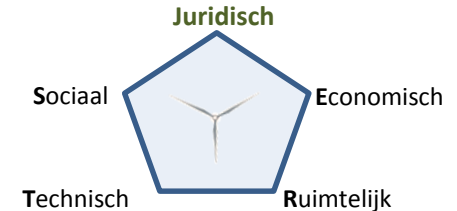
De omsendbrieven hebben dus **geen verordenend karakter** en kunnen dus **geen nieuwe en dwingende rechtsregels creëren**.

De brieven verstrekken louter inlichtingen en kunnen dus niet rechterlijk getoetst worden

(Agentschap Ondernemen, 2009a; Raad van State, 8 januari 2009).

Juridische kader

- KMWT op externe eigendom

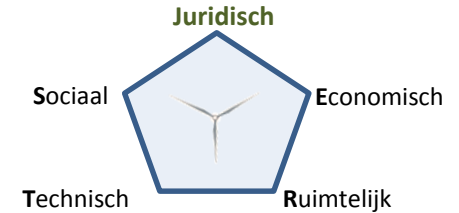

Recht van opstal bij het gebruik van externe eigendommen

- Plaatsen van KMWT's op externe eigendommen = afsluiten van **recht van opstal**;
- Grond blijft eigendom van grondeigenaar, windturbine blijft eigendom van de windturbine eigenaar;
- Vervat in recht van opstel:
 - Grootte, het vermogen en de omvang van de KMWT;
 - vergoedingen die door de exploitant aan de grondeigenaar en in voorkomend geval de pachter zullen betaald worden;
 - exploitant aansprakelijk voor elke vorm van schade veroorzaakt door de exploitatie gedurende de duur van het contract tgv KMWT;
 - ...

Juridische kader

- Notariële akte

Notariële akte en contractregistratie bij het gebruik van externe eigendommen

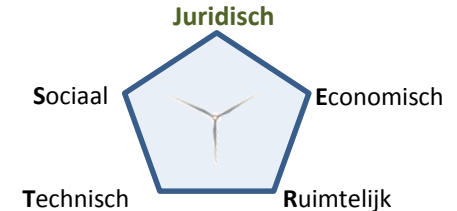
- Voordeel:
 - uitvoerbare kracht die gelijkgesteld wordt aan een rechterlijke uitspraak;
 - heeft een sterke bewijskracht;
 - verzekerde bewaring;
 - ...
- Nadeel:
 - Bijkomende kosten.

Juridische kader

- Certificering van windturbines

Certificering van windturbines

- Volgens het VLAREM II dienen windturbines aan enkele certificeringsverplichtingen te voldoen om rechtmatig geëxploiteerd te worden. Meer bepaald stelt artikel 5.20.6.3.2 VLAREM II hierover het volgende:
- “**Alle windturbines** worden geconstrueerd volgens de veiligheidsaspecten van **de norm IEC61400 of gelijkwaardig** en worden voorzien van de nodige certificaten, tenzij het een erkende testlocatie betreft. De certificaten worden afgeleverd door een geaccrediteerd keuringsorgaan en tonen aan dat voldaan wordt aan de gangbare normen en veiligheidseisen. De turbines zijn gecertificeerd bij aanvang van de bouw van de turbine”.

Indien deze voorschriften niet worden nageleefd loopt de exploitant het risico op:

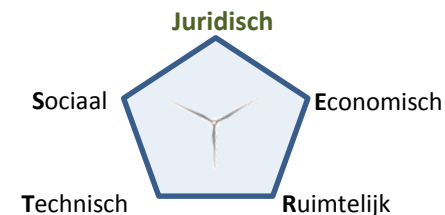
- Strafrechtelijke sancties;
- Bestuursrechtelijke sancties.
- Wanneer KMWT niet gecertificeerd is en door falen lichamelijke schade aan derden → **strafrechtelijk vervolging** voor onopzettelijke slagen en verwondingen
- Deze regels gelden in het wettelijk aansprakelijkheidsrecht niet wanneer er **overmacht** in het spel is. Overmacht is een onvoorzienbare en onontkoombare omstandigheid waardoor de schade niet aan de exploitant kan toegerekend worden (bijvoorbeeld weersomstandigheden).

Juridische kader

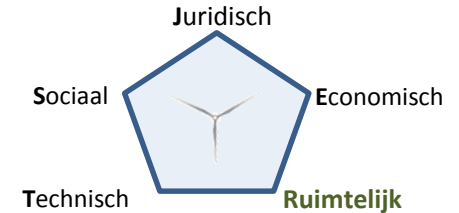
- Schade aan derden en machinebreuk

Schade aan derden en machinebreuk

- Er dient een **burgerlijke aansprakelijkheidspolis (BA polis)** afgesloten worden voor schade die de turbine veroorzaakt aan derden;
- Een kleine of middelgrote windturbine die schade aan andere installaties of eigendommen veroorzaakt is normaal gezien niet verzekerd;

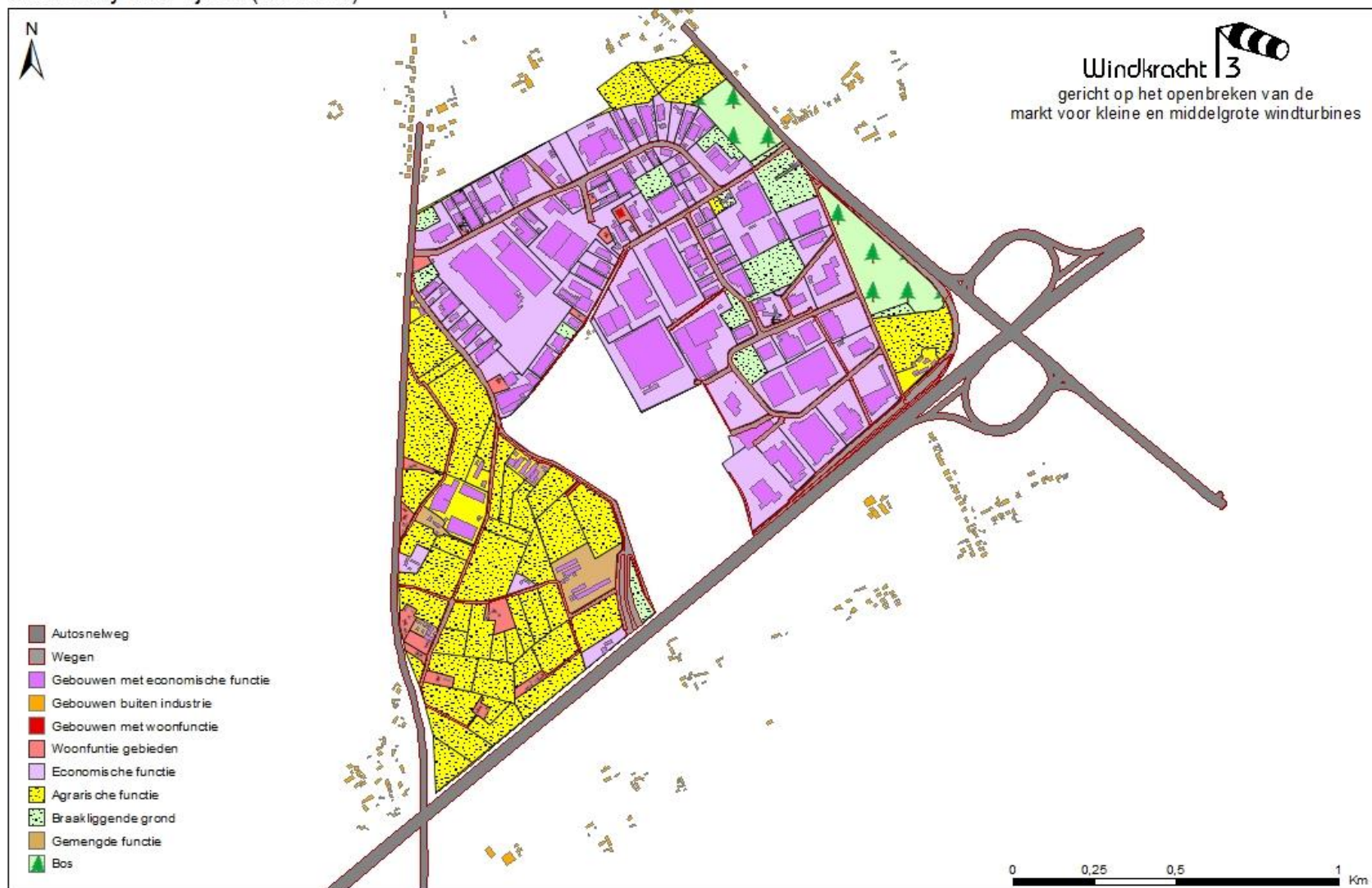

JERTS-analyse

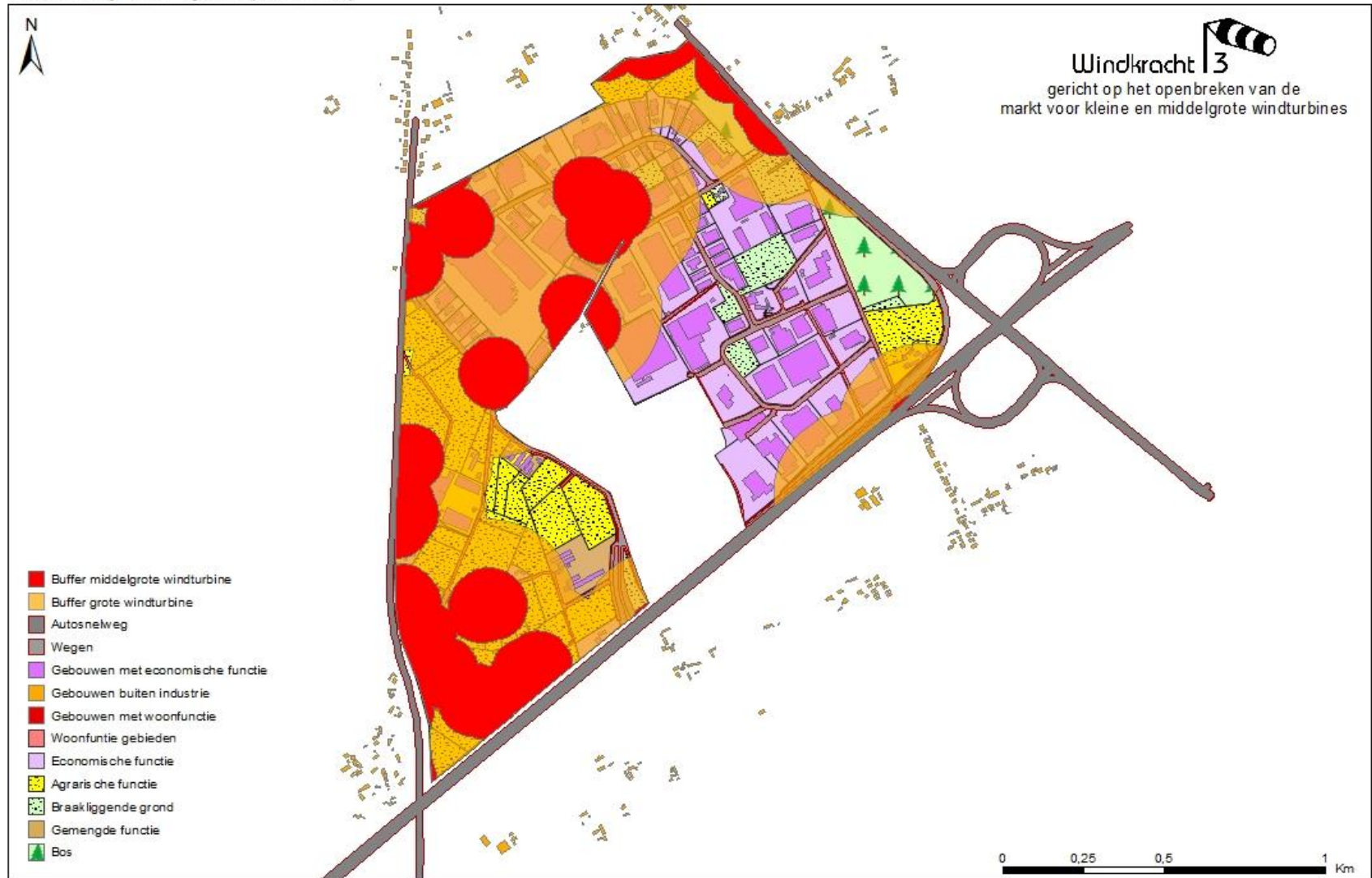
- Wind analyse Vlaanderen
- Juridische kader
 - Stedenbouwkundige vergunning
 - De juridische waarde van een omzendbrief
 - KMWT op externe eigendommen
 - Notariële akte
 - Certificering van windturbines
 - Schade aan derden en machinebreuk
- **Ruimtelijke informatie kaart**
 - Planologisch kader voor kleine en middelgrote windturbines

Casestudy De Prijkels (De Pinte)

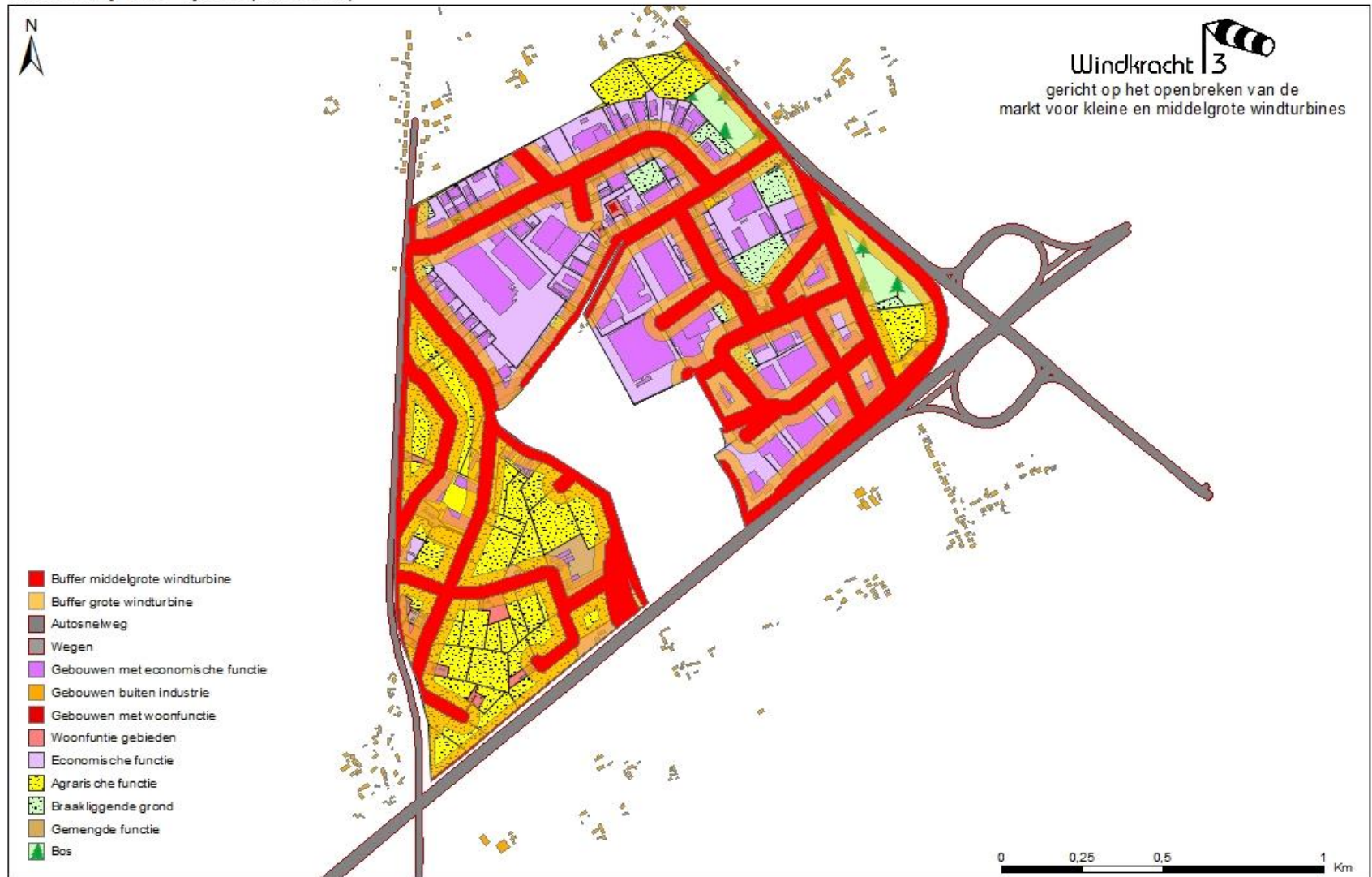

Uitsluitingscriteria	Algemeen	Kleine windturbine	Middelgrote windturbine	Grote windturbine
Bewoning	afh. van het geluid/slagschaduw	afh. van het geluid/slagschaduw	afh. van het geluid/slagschaduw	afh. van het geluid/slagschaduw
Secundaire wegen	1 x wiek (eigendomsrecht)	7,5 m	17,5 m	45 m
Spoorwegen	Totale hoogte	22,5 m	77,5 m	155 m
Perceelsgrenzen	1 x wiek (eigendomsrecht)	7,5 m	17,5 m	45 m
Hoogspanning	3,5 x rotor	52,5 m	122,5 m	315 m
	1,5 x rotor (+ advies Elia)	22,5 m	52,5 m	135 m
Gasleiding	Fina: 1,5 x ashoogte	22,5 m	90 m	165 m
Air Liquide:	150 m (H ²)	150 m	150 m	150 m

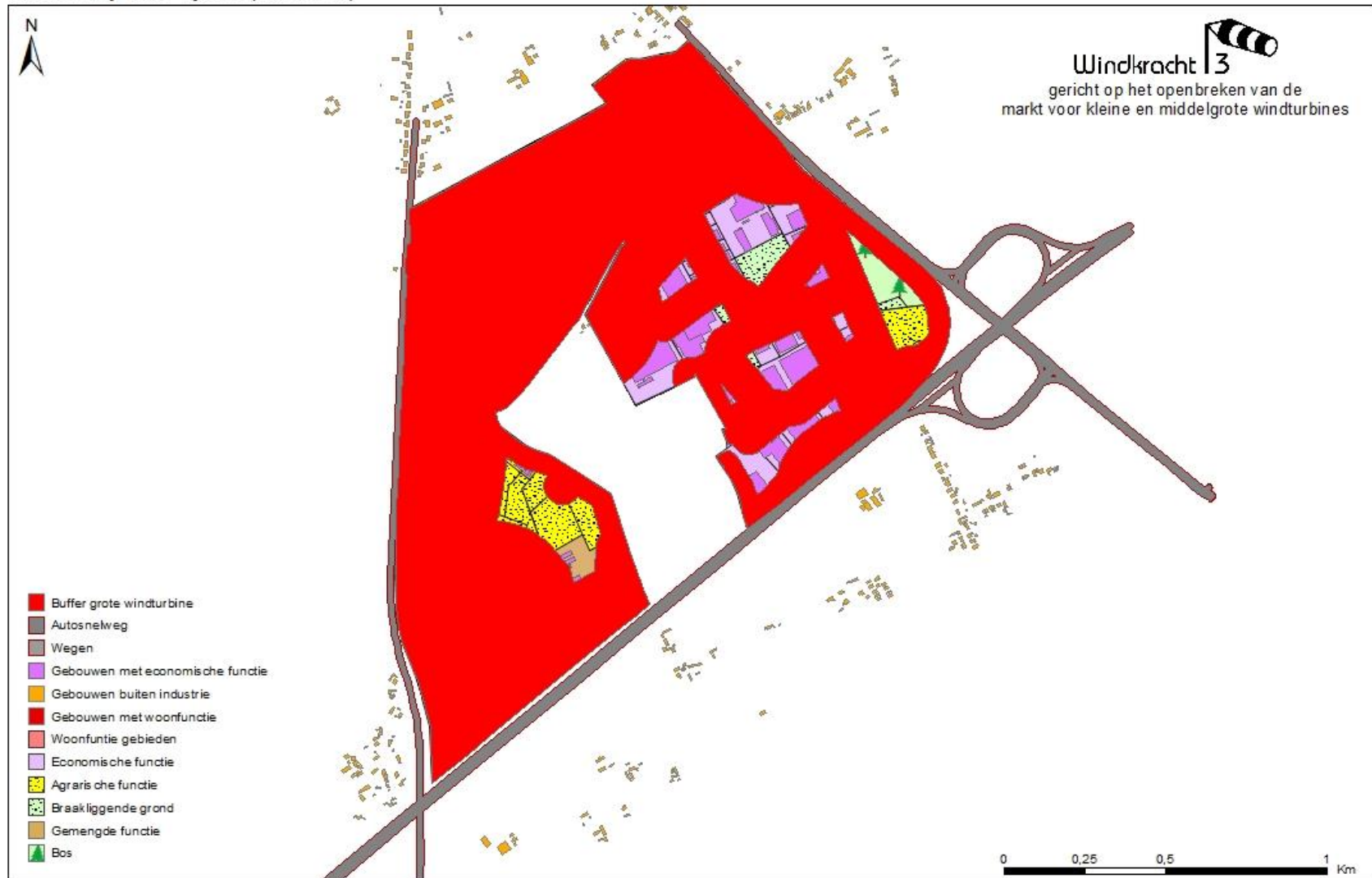
Casestudy De Prijkels (De Pinte)

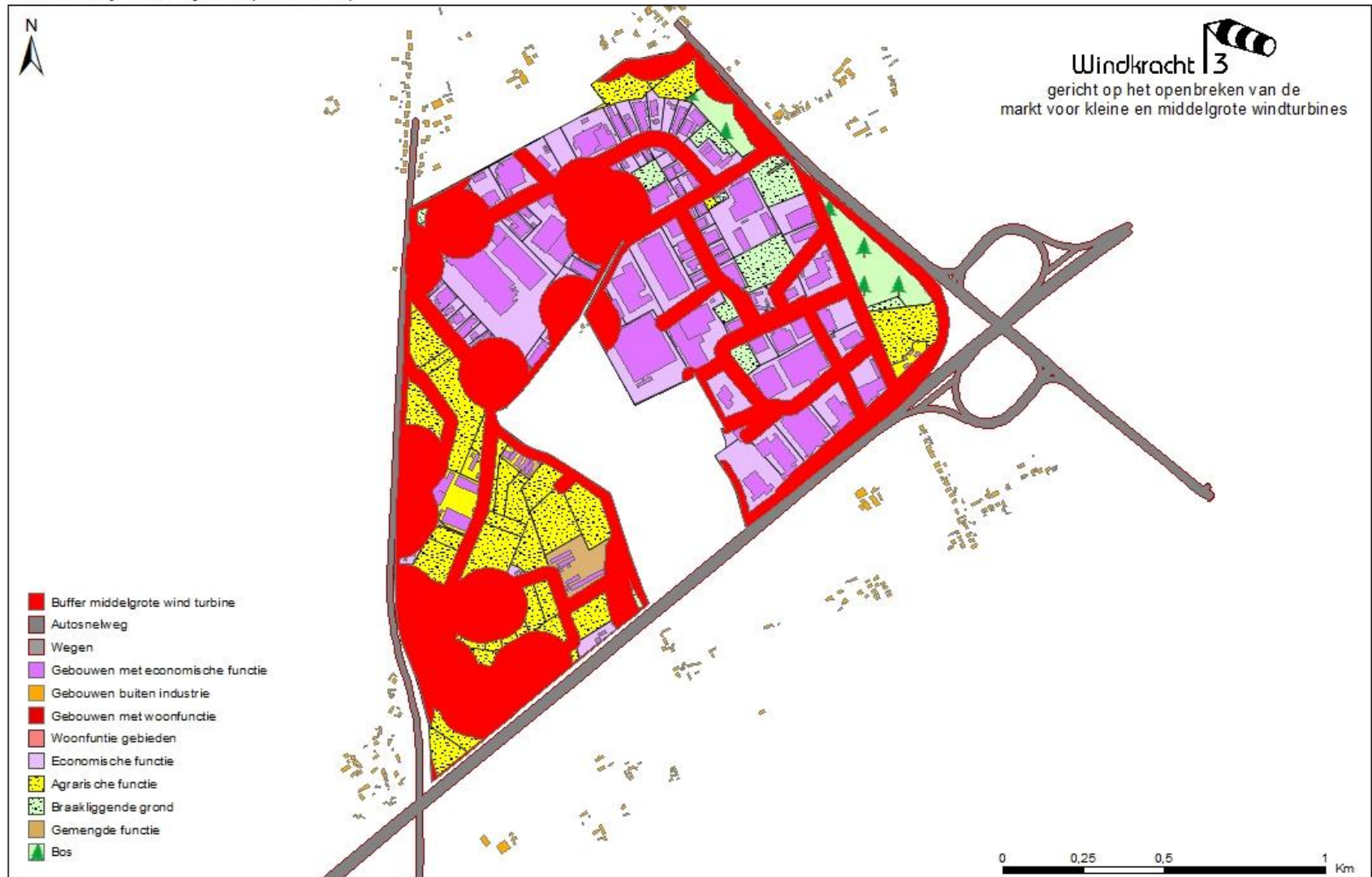
Casestudy De Prijkels (De Pinte)

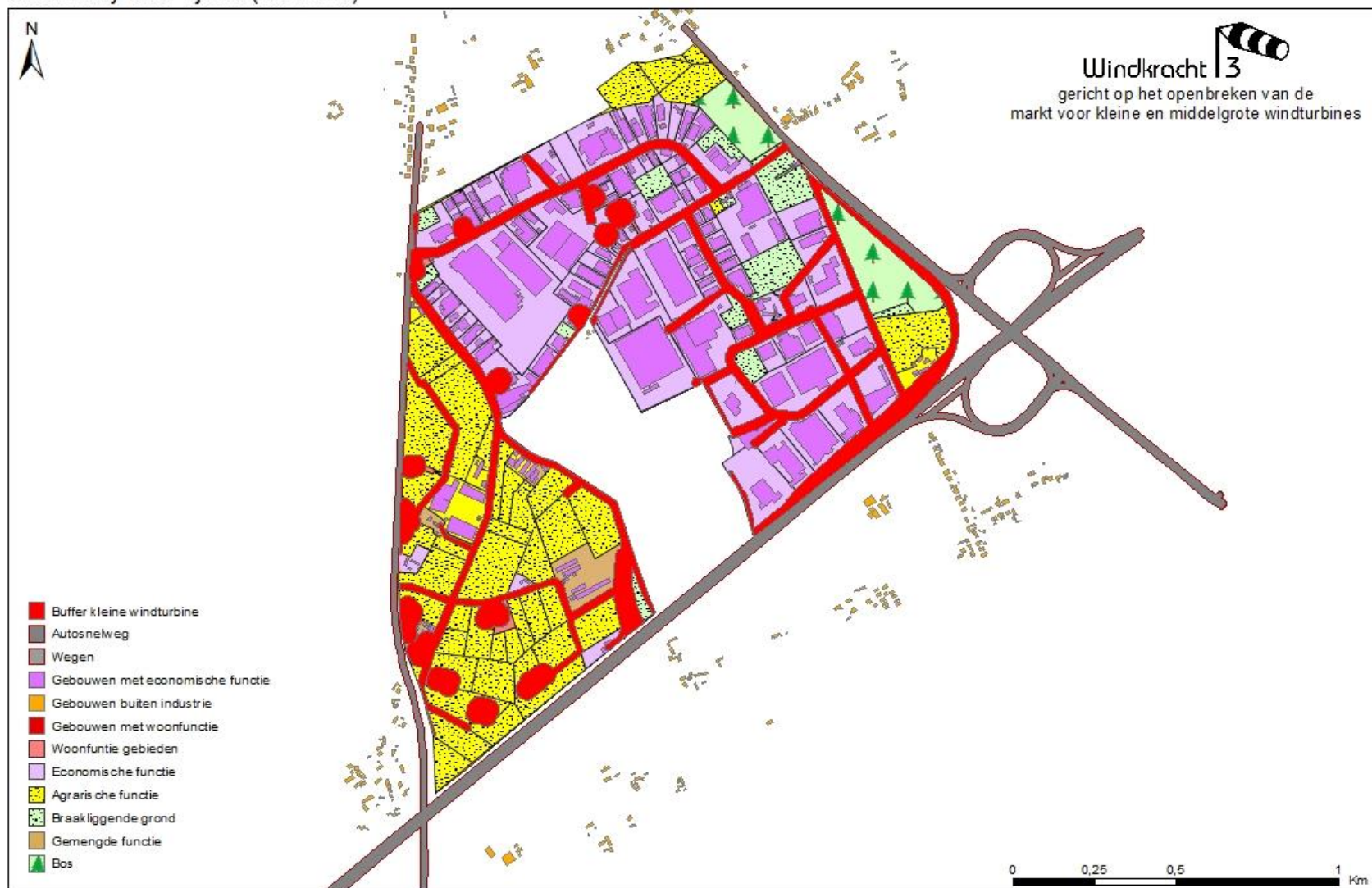
Casestudy De Pijkels (De Pinte)

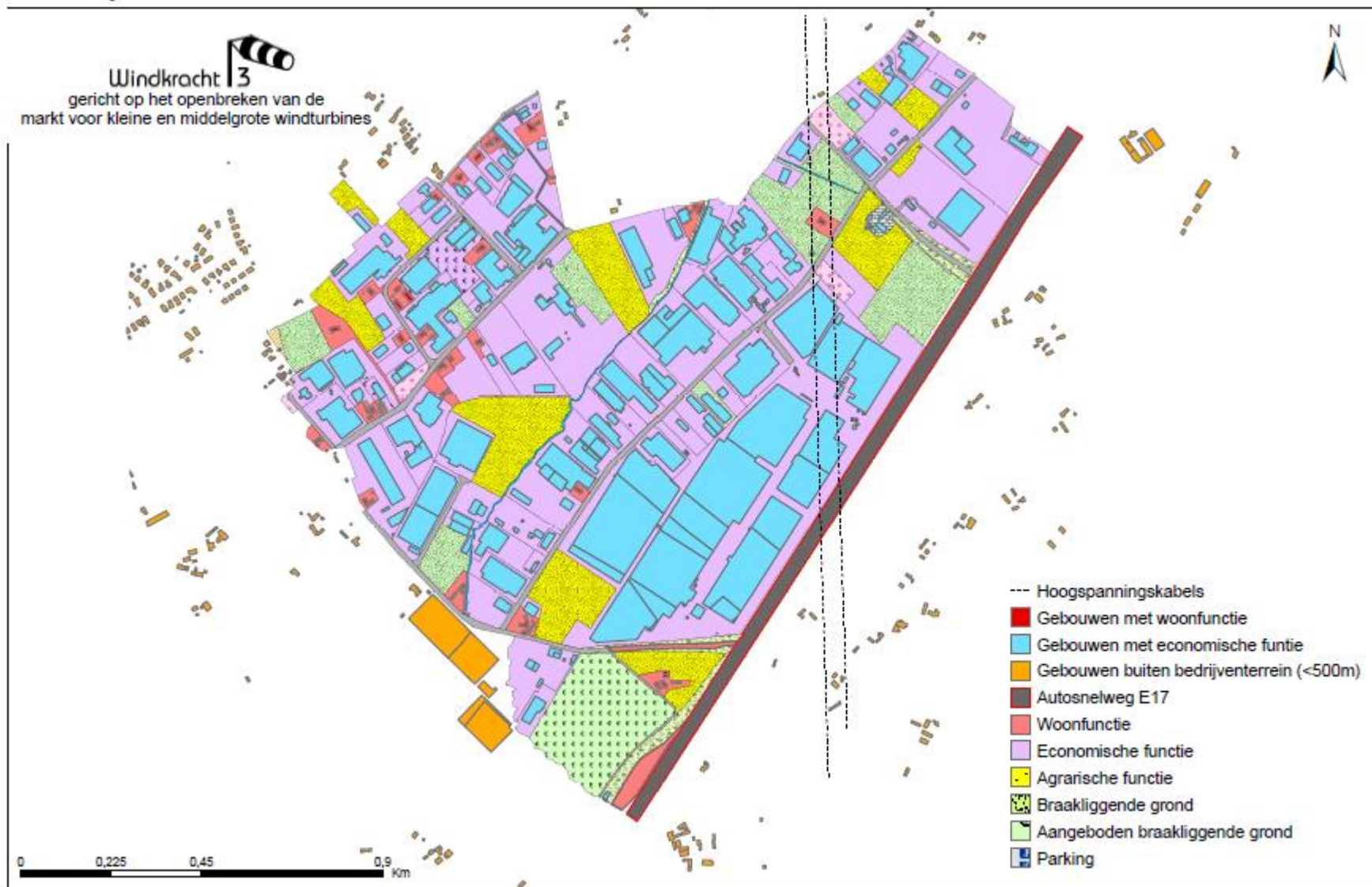

Casestudy De Pijkels (De Pinte)

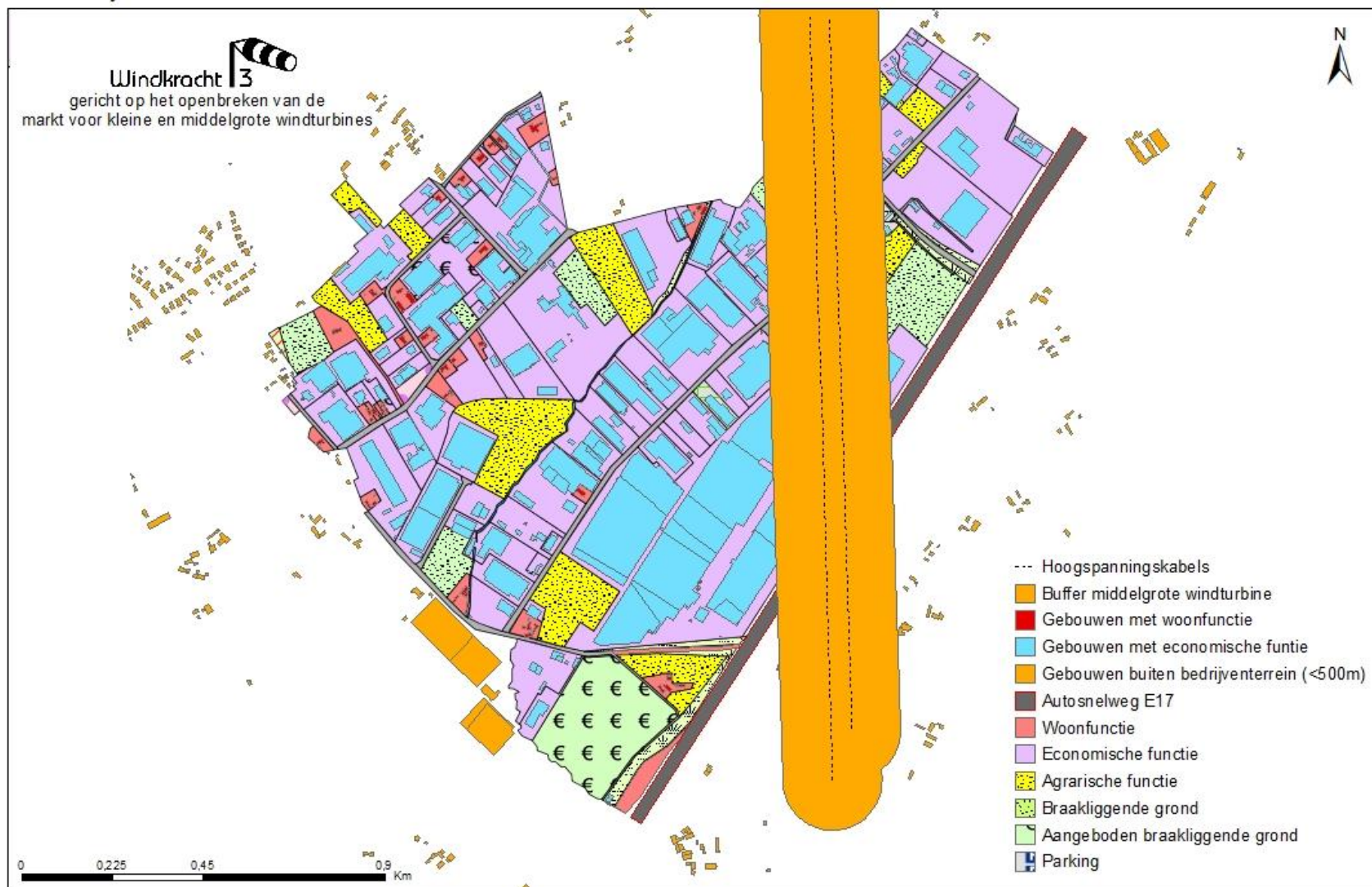

Casestudy De Pijkels (De Pinte)

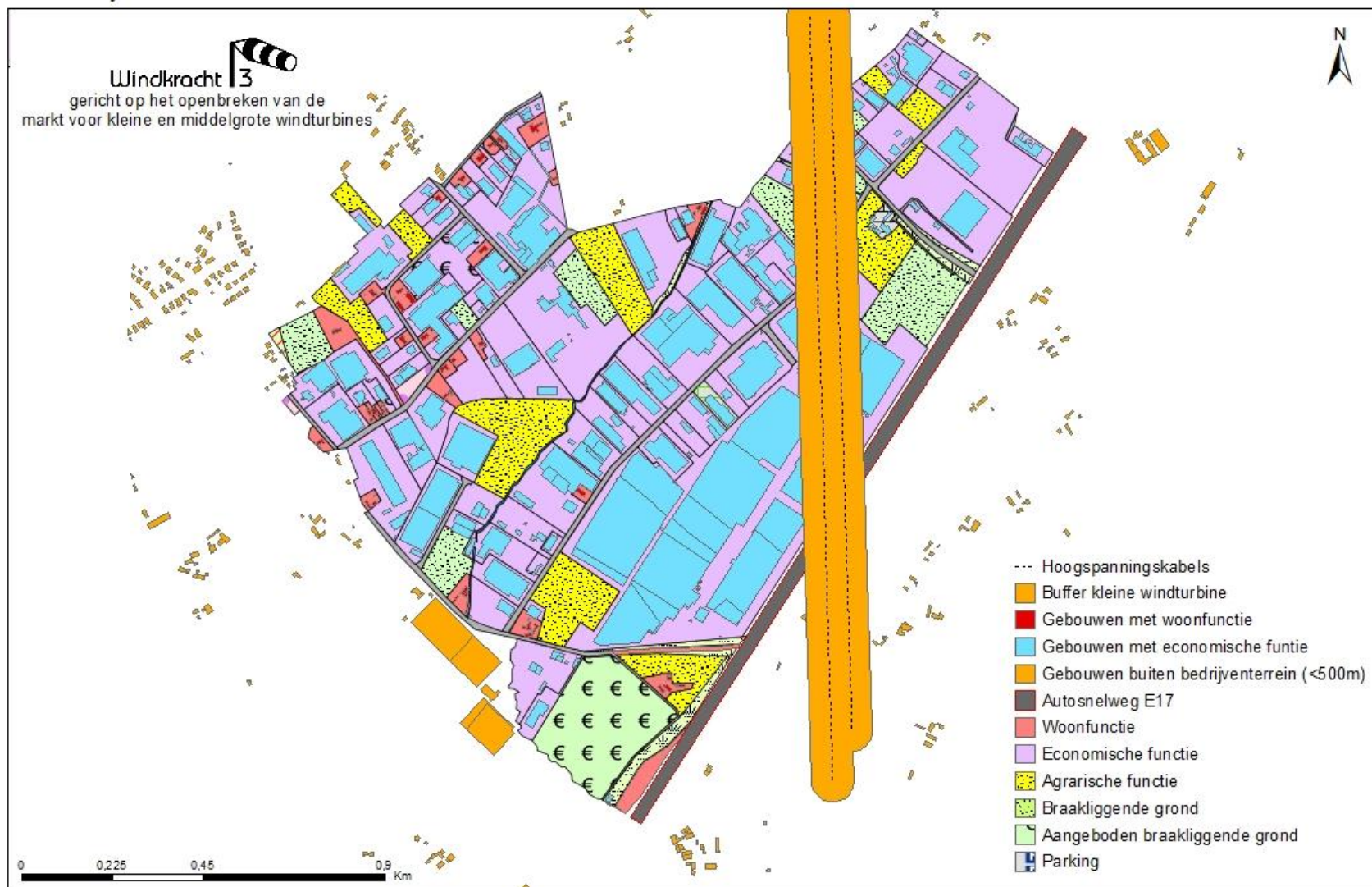

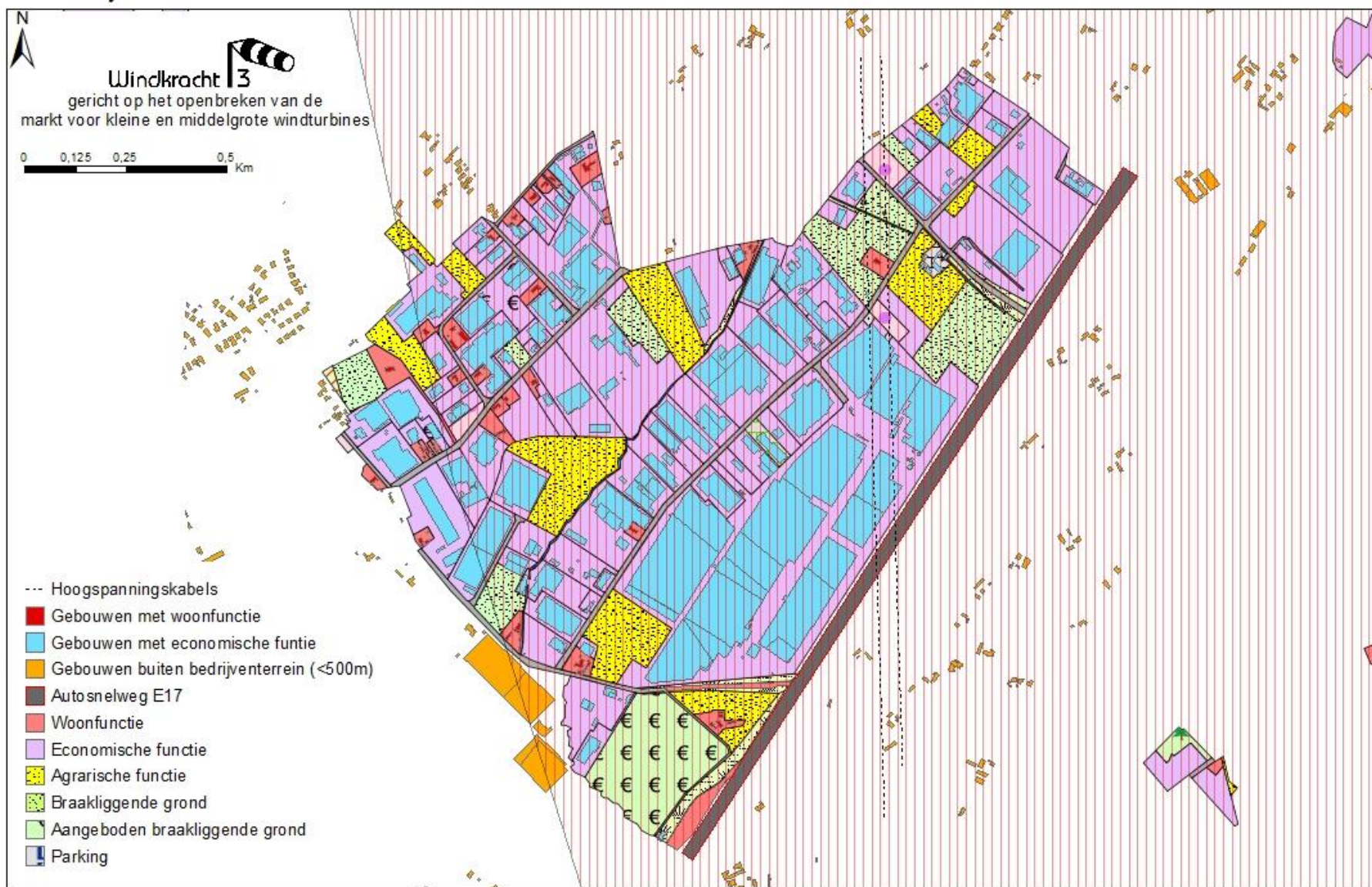
Casestudy Zaubeek

Casestudy Zaubeek

Casestudy Zaubeeek

Info

Lagen

☐ Beschermde Archeologische sites
☐ SEVESO richtlijnen
☐ RAMSAR richtlijnen
☐ VEN en IVON gebieden
☐ Gebieden duinendecreet
☐ Unesco werelderfgoed
☐ Beschermde monumenten
☐ Herbevestigde agrarische gebieden
☐ Vlaamse Natuurreservaten
☐ Vogelrichtlijnen
☐ Bosreservaten
☐ Beschermde stads- en dorpsgezichten
☐ Beschermde landschap
☐ Landschapsatlas - ankerplaats
☐ Landschapsatlas - relictzone
☐ Landschapsatlas - puntrelict
☐ Landschapsatlas - lijnrelict
☐ Ankerplaats - Untiled
☐ Bedrijventerreinen
☐ Bedrijventerrein-percelen
☒ OpenStreetMap
☐ Gemeentegrenzen
☐ Provincies

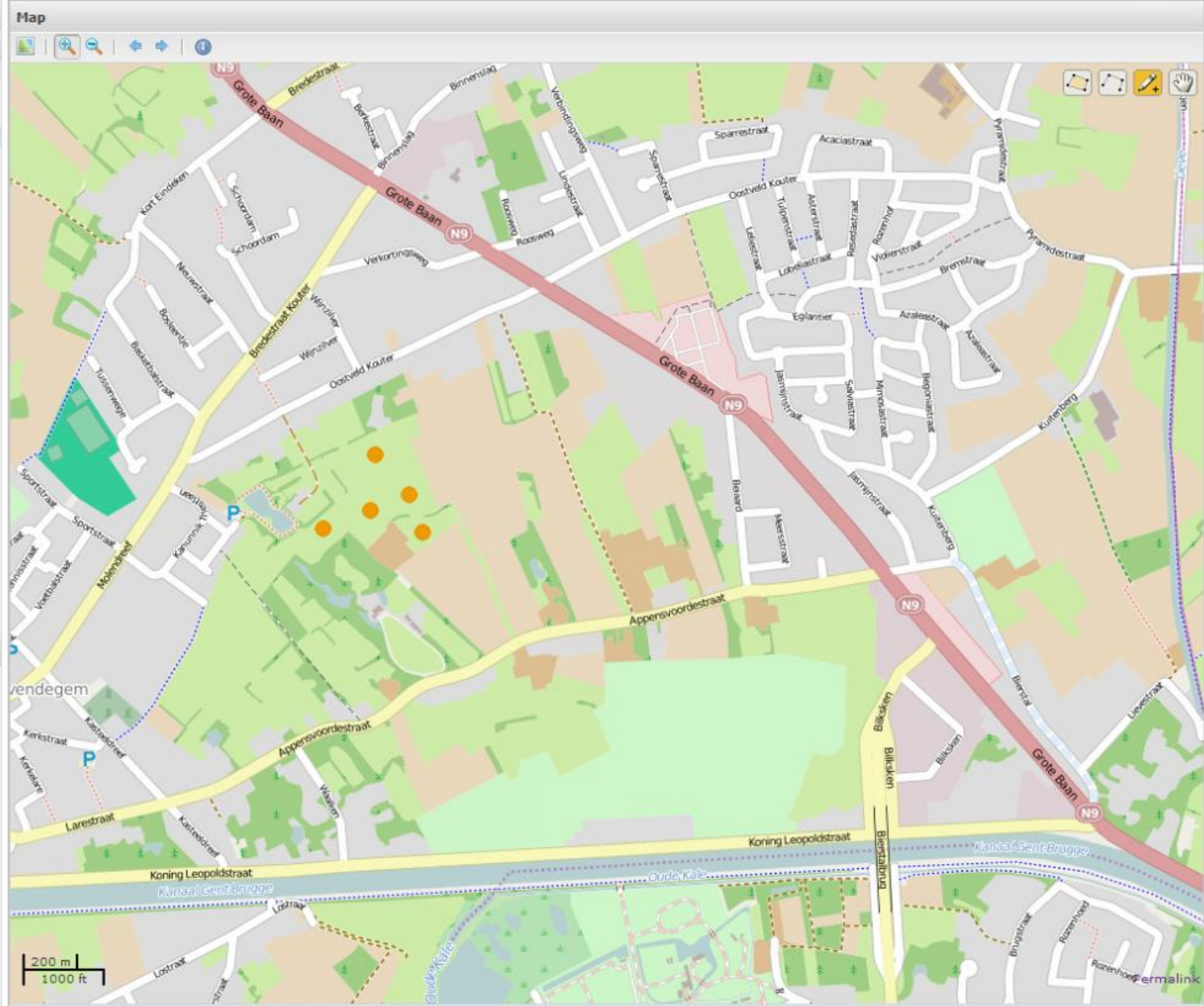
Kaart informatie

Scale = 1 : 14K

Mouse Position (Lat/Lon):
3.61, 51.11

Mouse Position (British National Grid):
4, 51

Ruimtelijke informatie

Conclusie

- Voor KMWT is enkel stedenbouwkundige vergunning vereist;
- Reguliere procedure: vergunning door college van burgemeester en schepenen;
- Adviesinstanties met onder andere interdepartementale windwerkgroep;
- Omzendbrief bevat slechts richtlijnen;
- Recht van opstal bij het gebruik van externe eigendommen;
- Notariële akte en contractregistratie heeft sterke bewijskracht;
- Alle windturbines dienen geconstrueerd worden volgens de veiligheidsaspecten van de norm IEC61400 of gelijkwaardig
- Burgerlijke aansprakelijkheidspolis (BA polis) voor verzekering KMWT tegen schade aan derden;
- Voor de stedenbouwkundige vergunning van een KMWT wordt goedgekeurd, wordt er KMWT onderzocht op tal van ruimtelijke aspecten:
 - Slagschaduw en geluidsemissie;
 - Veiligheidsbuffer ten opzicht van externe infrastructuur;
 - Inpasbaarheid van KMWT in het landschap.